

כל הנשבעין פרק שביעי שבועות

מו.

עין משפט גזר מצוה

כד א ב מיי פ"א מהל' סכמ
עשירי פ"א מהל' סכמ
פ"א מהל' סכמ
כד א ב מיי פ"א מהל' סכמ
עשירי פ"א מהל' סכמ
פ"א מהל' סכמ
כד א ב מיי פ"א מהל' סכמ
עשירי פ"א מהל' סכמ
פ"א מהל' סכמ
כד א ב מיי פ"א מהל' סכמ
עשירי פ"א מהל' סכמ
פ"א מהל' סכמ

רבינו הגנאל (המשך)
זמן שערבר עליו (בבב)
[משום] לא תלין פערול
שכר הרז זה נשבע
ונוטל. ואם לאו אינו
נשבע. א"ר יהודה אימתי
בזמן שאמר לו תן שכר
ג' וזו והוא אמר נתקבלת
מזון דניו זהב או שאמר
לו ב' קצצת לי והוא
אומר א' אבל אמר לא
שכרתני. או שאמר לו
שכרתני ונתתי לך שכר
המוציא מחברו עליו
הוא. ומתקפי עלה וכי
קצץ בזמנו נשבע ונוטל
ל' יהודה ולא רבנן
השתא בשכר המחמיר ר'
יהודה ואמר אינו נשבע
אלא עד שתאה שם מקצת
הודאה מקילי רבנן ואמר
א"ר י' לית שם מקצת
הודאה נשבע ונוטל היא
דמיקל ר' יהודה בקציעה
ואמר נשבע ונוטל מחמיר
רבנן ואמר לא ואלא
הא דחגי רבה בר שמואל
קצץ המוציא מחברו עליו
הוא. ואמר לא מייית
הוא פקע מני לא ר'
יהודה. הוא ר"י תני
ל' יהודה ונוטל ולא
רבנן דאי רבנן הא אמרי
ל' יהודה נשבע ונוטל. אלא
ר' יהודה ורבנן דמתניין
בזמן שאמר ר' יהודה
כבר היכא איכא שבעה
דאורייתא על בעה"ב
בזמן שמוהה מקצת ענה
היא לישבע בעה"ב. ועוד
תקנה לישבע השכיר
הוא תקנתא לתקנתא
לא עבדו. ורבנן סברי
אפילו בשבעה דרבנן
עבדו תקנתא לשכיר.
אבל קציעה דברי הכל
ג' ודאי דכיר לה:
הנגול כיצד היו מעדיין
אותו שכנסם לתוך ביתו
למשכנו שלא ברשות
כר. ואקשינן דלמא לא
משכנו לאו אמר רב נתמן
הא מאן דנקיט מגלגל
ותביליא. ואמר אילן
ואיגוריה דליקלא דפלגני
ואישתבה גזיר לא אמרנן
דודאי הוא גזיר ליה מאי
טעמא עבדי איניש דגזיר
ולא עבדי. ואקשינן
למתניין שבכנסם לביתו
ומשכנו ולא ידעי

רישא וסיפא בראיה. ואיירי כולה ששכרו עדים וא"ת ניחוי
עדים מאי קאמרי דכה"ג דייק צ"ח (ב"ב דף מה). דהלכתא
לדומן ו"ל כגון ללא ידעי עדים כמה קצץ והתם נמי ה"מ לשנויי הכי
וצלחו הכי משני התם שפיר: **ק"א קצצתי דף אלא אחת.** ע"כ איירי
כגון דלמך שעדיין לא פרע אותה
אחת דלי פרעה כבר ה"ל כופר הכל
וצמנן מוקמי לה כרבי יהודה דצעי
הולאה במקלת וקשה דעצור זמנו אמאי
המע"ה והא מפרש לעיל טעמא
משום דמזקה אין צעה"כ עובר צבל
תלין ואין שכיר משהה שכרו והכא
הכי השהה והכי עבר:

בדרבנן תקנתא הוא. פירוש
שכ"ך לתקן שבעה וגם
כ"ך לעוקרה ממקום שהיה לחובה
להיות דהיינו בעל הבית ולא עבדי
תקנתא לתקנתא ולא כמו שפירש
הקונט' תקנתא היא כדרבנן נחמן
דלמך משיעין אותו שבעה היתם
שהרי אותה שבעה לא היתה בימי
הקונט' תקנתא היא כדרבנן נחמן
ואמרינן נמי בפ"ב דקדושין (דף מג.)
והשם דמקון רבנן שבעות היסח:
ורבנן סברי דבדרבנן נמי עבדינן
תקנתא. לא דמי להא דלמרי

בפרק שבעות הדיין (לעיל דף מה).
גזי שנגדו חסוד על השבעה
דמדרבנן לא מפכינן שבעה דתקנתא
לתקנתא לא עבדינן דהתם צלחיה
נתקנה על החסוד ולא ראו לעוקרה
אלל הכא מעיקרא מתקניי לה
על השכיר:

עבד איניש דגזירי ודא עבד.
פירש צרוקא דוקא כהתם
אדם אלל צמוזק לכך לא וכן נראה
וא"ת צלחו הכי מיימין צמגו דלא צעי
אמר דצנה מנייה דמתיין כדלמרינן
צ"ח (ב"ב דף לו). האי מאן דנקיט
מגלגל ותביליא צדיה ואמר איזיל
ואגדריה דלקלא דפלגני דצניה
ניהלי מתימין ללא חסוד איניש למגדור
דקלא ללא דליה ו"ל דהתם איירי
צלקיט פירות ולהכי נקט מגלגל
צלקיט ולשון גדיה דשייכא צלקיט
ממריס ולהכי נאמן שדך הוא למכור
פירות אלל הכא איירי צלקיט
הדקל ולהכי נקט נרגא ואיזיל
ואקטליה דלין דרך למכור איזיל העושה
פירות לקציעה וכן מוכח צהדיא
צחצול (ב"ב דף טא: וסא) ללא מתימין
צקציעה דלוקי הא דמניא צורי הרגת
נטיעתי קצתת ולהא אומר אתה אמרת
לי להוכחו אתה אמרת לי לקוצא פטור
צשור העומד להריגה ואיזיל העומד
לקציעה: **בבבוענו כ"ה** הנימין
תחת כנפיו. והכירו העדים צמקתם
והוא טוען שהטעמן יותר ממנה שראו
העדים והיה נראה מתוך פי' זה דלין
הלכה כר' חייא דלמך צריס צ"מ (ד'
ואמר

רישא וסיפא בראיה. רישא (ב) נמי דקמני נשבע ונוטל ליתיה אלל שיצא
תחלה עדים ששכרו: **ראיה דלשם קפני.** ראיה המחייבת את צעה"כ
לשם קפני: **ראיה דלשבעה.** שאינה צאה אלל לנגלגל את השבעה
על השכיר לא קפני: **והא פני רבה בר שמואל כו'.** הך (א) מתניין
לעיל: **כל זמן שהעדים ביד אומן.**
דבעל הבית היו המוציא מחבירו עליו
הראיה להביא עדים שלא קצץ אלל
אחת: **רבי יהודה היא כו'.** והכא נמי
שבעה אלל בעל הבית היא מן התורה
שהרי מודה צמקת: **אחמורי מחמיר.**
על השכיר למשקל שבעה מיניה
ושדיה על בעל הבית: **אלל קצץ**
ר' יהודה היא ולא רבנן. צתמיה. הא
דקמני דלקציעה נשבע שכיר רבי
יהודה קאמר לה ולא רבנן השתא
היכא דמחמיר ר' יהודה לשכיר כגון
צשאין מקצת הודאה אלל בעל הבית
מקילין רבנן לשכיר והימנוהו שבעה:
אלל צהא פליגי כו'. ועולם קצץ
ר' יהודה ולא רבנן והא דתני רבה

צר שמואל רבנן היא ודקשיא לך
השתא היכא דמחמיר ר' יהודה כו'
אין וצהא פליגי רבי יהודה סבר
צלאורייתא עבדו רבנן תקנתא לשכיר
היכא דליכא אבעל הבית שבעה
לאורייתא עבדו רבנן תקנה לשכיר
למיפכה לשבעה עליה אלל דלרבנן
תקנה היא ותקנתא לתקנתא לא
עבדינן היכא דלין שם מקצת הודאה
ללא רמיה אבעל הבית אלל שבעה
היסת דרבנן היא גופה תקנתא היא
כרצ נחמן ותקנתא לתקנתא להפכה
עבדינן הבית ולמישדיה השכיר לא
עבדו רבנן: **וקציעה מידכר דכירי**
איניש. צכירא להו לרבנן דפליגי
דכירי יהודה הלך אחמירי וזה
גזי שכי: **דקטיל ושדי.** כהן דקל
ומושלך לחרץ: **דגוים.** אומר לעשות
דכר גוזמא ושגעון ואינו עושה:
ולחיו מאי משכנו. אותם שיעידו
שמשכנו ועידו מה משכנו ומה שבעה
יש: צטוענו כלים [הניטלין] סהס
כנפיו. צעה"כ טוען שנטל כלים
קנטיס שאדם יכול להסמיך תחת
כנפי צגדיו ולא הכירו כהם עדים:
אמר רב יהודה גרסינן ו"ג דלמך:
ואמר

אמר רבא קמיפלגי רבי
לשכיר ובדרבנן הוא תקנתא
בדרבנן נמי עבדינן תקנתא לשכיר וקציעה מידכר דכיר: **נגול כיצד היו**
מעדיין אותו שכנסם לביתו למשכנו כו'. ודלמא לא משכנו מי לא
אמר רב נתמן האי מאן דנקיט נרגא ואמר איזיל ואקטליה
לדקלא דפלגני ואשתבה דקטיל ושדי לא אמרנן דהוא קטליה
אלמא עבד איניש דגזירי ולא עבד הכא נמי דגזירי ולא אמאי
ומשכנו וליחיו מאי משכנו אמר רב בר חנה אמר רבי יוחנן ובטוענו כלים
הניטלין תחת כנפיו אמר רב יהודה ראוהו שהטמין פני' ויצא
ואמר

ג.) מנה לי צידך והלה אומר אין לך צדי כלום והעדים מעידים שיש לו נ' ונתן לו נ' וישבע על השאר שלא תהא הודאת פיו גדולה מהעדאת
עדים מק"ו דהא הכא לא חשיב העדאת עדים כהודאת מקצת מדקאמר ר' יהודה עד שתהא שם הודאה צמקת הטענה ור"י אומר
לחינה ראיה דליכא לאוקומי כגון שהחזיר לו ככר מה שראו העדים וממאי דלמרי' (התם) אס איתא לדר' חייא קמיימא אינה ראיה
דה"ג אמרי' פ' המדיר (כמוות דף ע:). אס איתא לדרב' הונא דלמך יכולה אשה שחאמר כו' וצ"ג דפסיק התם צפרק צתרא
(דף קו:). כוותיה וקצת היה נראה להביא ראיה דהלכה כר' חייא דמנוכה צפ"ק דצ"מ (דף ה:). דר' חייא כרבנן דר"ג דפטרי טענו
חטין והודה לו צשעורין דמוקי תרי קראי הוא חה חד להודה צמקת הטענה וחד להודה ממין הטענה והכי פרימא לן
דפטור וה"ר יוסף צה"ל צרוך אומר דליו ראיה דלפילו מאן דפטר צטענו חטין והודה צשעורין אפשר דפליג דכירי מאי שם
דליכא

(א) [לעיל מה: א] (ב) [פ' י
מלשון פקעה ככדי מריס
טו. א] (ג) [ב"מ ק"ב: צ"ב
מה: ד] [נשלמה צ"ח א:]
(ד) [בדמיון נמי, א] (ה) [ג'ל'
ממיתא], (ו) [ע"פ מוס' צ"ב
לג: ד"ה חילול ואגדריה],
(ז) [דף ה' וסא],

מוסף רש"י
בזמנו נשבע ונוטל.
לומר אס צומט מוכע,
גזין נשבע ונוטל, דהיינו
מן השבעין וטעמא
שכר צומט נשבע ונוטל
וטעמא משום דבעל
הבית טרוד צטוענו
הימנוהו לשכיר וטעמא
ב"ב ח"ה: עבר זמנו.
אמר ששקעה התמה,
המוציא מחבירו. שכר
(סא).

רבינו הגנאל
רישא וסיפא בראיה ניהו
מיהו ראיה דליש
שכר כי אם יש
לו לתובע ראיה משלם
הנחבב ואם אין לו
ראיה פטור תני. [ראיה
דשבתה] שאפי' יש לו
ראיה נשבע ונוטל לא
תני והלכה (א) בדפש
איש: אינו הוא תני רבה
בר שמואל קצץ המוציא
מחברו עליו הריאה היא
לא רבנן האומר ואי
פקעי' אמאי פקעי' שחמן
בעה"ב: ופריק רב נתמן
לצדדין קתני או יביא
ראיה ששתים קצין לו
ויטול או ישבע בעה"ב
ויפקע: ומתובינן עליה
הנותן טליתו לאומן ואי
אומר ב' קצצת לי והוא
אומר א' כל זמן שהטלית
בר אומן על בעה"ב
להביא ראיה. נתנה לו
בזמנו נשבע ונוטל אחר
זמנו המוציא מחברו עליו
הוא. קתני מיהו צמנו
נשבע ונוטל. אמאי ישבע
בעה"ב: דהא קציעה
היא. ואמרת קציעה ודאי
מידכר דכיר לה בעה"ב.
ופריק רב נתמן בר יצחק
הא מתנתא ר' יהודה
היא. דאמר כל זמן
שבבעה"ב מודה צמקת
בזמן שטרתי האומן כי
ב' קצצת לי ואתה חייב
לתת לי שתיין. ובעה"ב
אומר אין לך בידו אלא
אחת לפי שלא קצצתי
לך אלא א' והשבעה
נוטה על בעה"ב לישבע
ולפטור. ושכיר נשבע
ונוטל: ואמרינן הי' ר'
יהודה אי נימא ר' יהודה
דמתניין והא מתנתא
הוא לשכיר דאמר לעולם
אין השכיר נשבע ונוטל
[אלא] אם יש מקצת
הודאה שטרתי השכיר
בכל מודה לו בעל הבית
כי נשאר לך אצלי עדיין:
אלא ר' יהודה דברייתא
הוא דתניא שכיר כל (ז)

(א) אולי צ"ל והלכה כמו ששאל
שמואל לבי רבי כי האומן וכו'.
(ב) אולי כן היתה נכסות רבתי
נמנ.
(ג) רש"י וכל המשלמים לא
פישלו כן.